

Šteja vsak četrtik
in velja s poštno
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.50
za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravištvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deloščniki katol. tis-
kovnega društva do-
birajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobajo
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 51.

V Mariboru, dne 21. decembra 1899.

Tečaj XXXIII.

Naše misli.

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! Tako se glasijo besede božičnega slavošpeva. In sedaj ob božičnih praznikih se zopet uresničujejo. Ljudstvo poje slavo Bogu in mu izkazuje čast, nad vse družabne razmere pa lega nekaj dobrodejen, tajnosten mir. Toda kako dolgo bo to trajalo? Božični prazniki izginejo, novorojeno Dete v jaslicah se pozabi in med svetom zadivljajo zopet strasti, sovraštvo, prepir, boj. Kdo še misli na Boga v višavah? Nihče! Mi živimo in skrbimo za zemljo! Kdo misli na mir? Nihče! Mi se moramo bojevati za svoj kruh, za svoje pravice, za svoje življenje! Le za kratek čas omamijo milobni glasovi božičnega slavošpeva človeško družbo, potem pa je zopet vse pozabljeno, vse pokopano.

Mir! Zlata beseda! Kako vse koprnici dandanes po njem! Naše družinske razmere so razjedene, naše narodne razmere so zamotane, države hirajo vsled vednega boja doma in na zunaj, človeška družba umira, ker jo uničuje medsebojni boj posameznikov. Nikjer ni miru, nikjer ni reda. Vse drvi proti prepadu! Kaj bo iz tega? Kdaj se vrne red, kdaj se naseli med nami zopet mir?

Novorojeno Dete je prineslo mir na zemljo. V njegovih naukih, v njegovih ustanovah najdemo pravi mir. Učil nas je, kako moramo dajati slavo Bogu na višavah, da bo prišel mir med nas. Le ljudem, ki dobre volje služijo Bogu, je zagotovljen mir. Nazaj toraj k Bogu, nazaj h Kristusu!

Naše družinsko življenje je gnjilo. Zvestoba med zakonskimi gine, ljubezen in skrb starišev do otrok se pomanjšuje, spoštovanje otrok do starišev postaja vedno redkeje, razmerje med gospodarji in posli vedno bolj hladno in neznosno. Kaj pomagajo tukaj vse posvetne postave za nerazrušljivost zakona, za odgojo otrok in za varstvo poslov?! Te postave imajo le površen, zunanji upliv. Vere je treba oživeti v naših družinah! Ljubezen do božjih postav in strah pred božjo kaznijo daje še le zakonski ljubezni pravo trdnost. Versko vzgojevanje daje starišem poštene, pridne in pokorne otroke.

Le krščanstvo lahko naredi iz gospodarjev pravične in ljubezni polne stariše poslom, a gospodarjem udane, zveste posle. Slava se mora dajati Bogu v družinah in v nje se bo naselil mir, sreča, ljubezen.

Kako besnijo dandanes boji med narodi! Tukaj ne velja pravica, tukaj velja le kruta moč. Kdor je manjši, kdor je slabši, nima pravice živeti. Kdor pa je močnejši, večji, sme tudi brez poštenega povoda zatirati drugega, ga podjarmiti in uničiti.

Zakaj besnijo narodi tako med seboj, namesto da bi se podpirali in si pospeševali svoje koristi? Ni več vere med njimi, in ker ni vere, ni tudi nobene sile, ki bi jim zapovedovala, da morajo biti pravični in se v dosego svojih namer posluževati le poštenih

sredstev. Mi Slovenci smo ravno tako ljudje, kakor Nemci. A vendar nas nočejo pripoznati Nemci sebi enakopravnim, ampak nas hočejo imeti le svojim hlapcem in sužnjem. A ker nočemo biti hlapci in sužnji, zato se branimo in odbijamo napade. Ko bi nemški voditelji bili krščanskega mišljenja, pustili bi nas v miru, in mi Slovenci bi lahko rabili one sile, ki jih sedaj zastavljamo za narodno obrambo, za razširjenje ljudske omike in ljudskega blagostanja. Ker razmerja med narodi ne ureja krščanska pravičnost, zato tudi ni miru med narodi!

Zaman iščeš blaženega miru tudi med državami in v državah samih. Med državami je vedno rovanje, vedna napetost. Zato mora ljudstvo vzdrževati ogromne vojaške armade, da se vadijo, ako bi trebalo kje prelivati kri. In v državah samih tudi ni miru. Stan je proti stanu, posameznik proti posamezniku. Kdor je bolj zvit in nepošten, istemu se godi tudi boljše. Kako nepokvarjen se je po svoji veliki večini naš kmetski stan! Zato pa visi vse polno pijavk nanj, ki mu na nepošteni način sesajo na vseh žilah življensko kri. Nihče ga ne brani, nihče se ne poteguje zanj. Saj pri nas ni vere v javnem življenju, in kdo mi potem mora narekovati, naj se potegujem za preganjane in zatirane stanove. Kadar bo v vseh naših javnih državnih razmerah zavladalo versko naziranje, takrat bo se med stanove vrnila pravica in izginila bo nepoštenost in medsebojno ugonabljanje.

Da, človeška družba ne pozna dandanes miru. Povsodi boj, povsodi sovraštvo, povsodi prepir. Drug drugega smatra ne svojim prijateljem, s katerim bi se naj trudil za svojo srečo, ampak drug drugega smatra svojim nasprotnikom, katerega je treba uničiti, da zavživa tudi drugemu namenjeno srečo, njegovo blagostanje. Iz človeške družbe je izginila vera, z njo ljubezen, z njo tudi upanje na boljšo bodočnost.

Ali bo kedaj boljše? Zlati mir, blagodejni mir, ali se boš zopet kedaj vrnil med nas revne, uboge zemljane? Vrnil se bo le z vero. Kadar se bo glasila v človeški družbi vsepovsodi zopet slava Bogu na višavah, prišel bo tudi mir k ljudem na zemlji, ki so dobre volje!

Claryjevo ministerstvo mrtvo.

Naš poročevalec iz državnega zbora piše na drugem mestu, da Claryjevo ministerstvo umira in meni, da bo že mrtvo, ko dobijo naši naročniki list v roke. Ni se varal. Claryjevo ministerstvo je že odstopilo. Naslednik še ni imenovan, a bo skoro gotovo sedanji železnični minister Wittek. Češki poslanci so vrgli s svojo obstrukcijo grofa Claryja, koji pride sedaj zopet kot namestnik v Gradec. Češki poslanci so dosegli vsaj jedno svojih želj, Bog daj, da še bi se jim tudi druge izpolnile.

Kardinal Missia.

Kardinal Missia je pretekli teden sprejel v Rimu od papeža kardinalski klobuk. Ker ima vsak kardinal v Rimu svojo cerkev, določila se je kardinalu Missii cerkev sv. Štefana na hribu Coeliju, kjer je on, ko je bival v Rimu kot gojenec zavoda «Collegium Germanicum-Hungaricum», šest let služil pri altarju te cerkve ter vodil petje na koru. V Rimu vse občuduje lepo, dostojanstveno postavo slovenskega kardinala. Na vse, ki z njim občujejo, napravlja izvanredno dober utis. Avstrijski poslanik v Rimu grof Revertera je priredil kardinalu slovesen obed, kojega so se udeležili rimska višja duhovščina, plemstvo in poslaniški dostojanstveniki.

Slovanski obrtniki.

Shod slovanskih obrtnikov se je vršil 8. decembra v Pragi. Zastopani so bili tudi Poljaki in Slovenci. Na shodu je bilo 400 češko-slovanskih obrtnikov. Sklenilo se je, organizovati po posameznih deželah zveze in te sklopiti v osrednjo zvezo ter drugo leto prirediti v Pragi vseslovanski obrtni shod. Slovenske obrtnike je zastopal na tem shodu g. Ivan Kregar. Avstrijski Slovanji se polagoma zbirajo. Slovan gre na dan!

Nemčija.

V nemškem državnem zboru zahteva vlada vsled cesarjeve želje grozno denarno svoto dovoljeno, da zamore pomnožiti vojne ladije. Pred dvema leti so pomnožili vojno brodovje, a sedaj ga hočejo podvojiti, da bo potem Nemčija tudi na morji velesila, in se bo lahko pogumno v vse prekmorske zadeve utikala. V zboru je sicer večina proti tem silno velikim izdatkom.

Vojska v Južni Afriki.

Angležem prede slaba. Pretekli teden so doživeli več porazov, najbolj občutna pri Stornbergu in Magersfonteinu. Gotovo so izgubili Angleži le v teh bitkah kakih 4000 mož, in angleška generala Methuen in Gatacre ne vesta, kaj početi; pomikata se polagoma proti jugu. Armada generala Bullerja pa je bila odbita od Burov, ko je 14. t. m. si hotela priboriti prehod čez Tugelo. Buller je izgubil 11 topov in veliko število vojakov. Junaški Buri se dobro držé, ali kakor vse kaže, vojne le še ne bo konec, kajti Angleži si hočejo na vsak način priboriti južno-afriške zlate rude. Ker je Buller imel smolo, odstavili so ga od vrhovnega poveljništva, koje so poverili sedaj maršalu Robertsu. Poštenejši Angleži so začeli uvidevati, da jih Bog kaznuje zaradi njihovih grehov, posebno zaradi njihove grabežljivosti in ošabnosti. Poslanec Smith piše v časniku «Times»: «Mi kot narod smo pozabili, da je Bog. Naše narodno življenje je bilo v zadnjih letih napolnjeno z domišljavostjo in prevzetnostjo.»